

ויבא משה בתוך הענן (כד, יח)

בתוך הענן: ענן זה כמין עשן הוא, ועשה לו הקב"ה
למשה שביל בתוכו (רש"י)

וקשה:

א. מנין לו לרש"י — בפשוטו של מקרא — שענן זה
כמין עשן הוא? ובפרט שענן ועשן נוצרים מדברים הפכיים:
ענן — מאדי מים, ועשן — מפיח אש.

ב. מנין לו לרש"י שהקב"ה עשה למשה שביל בתוך הענן?
אלא —

לכאורה קשה: מדוע חזרה התורה וכתבה בפסוקנו „ויבא
משה בתוך הענן“, הרי כבר נאמר לעיל (פסוק טו): „ויכס
הענן את ההר“, ומובן מאליו שבעלייתו להר נכנס משה בענן.
מוכח מכאן שענן זה, בפסוקנו, הוא ענן שונה מהמוזכר
לעיל, ולכן נזכר כאן הענן מחדש.

אך עדיין קשה: על סמך מה קובע רש"י שענן זה, השונה,
היה „כמין עשן“ דוקא?
וההסבר —

לכאורה מיקומם של הפסוקים כאן היה צריך להיות שונה:
ראשית — „וישכון כבוד ה' על הר סיני“; לאחריו —
„ומראה כבוד ה' כאש אוכלת בראש ההר“ (פסוק המתאר את
„כבוד ה'“ הנזכר קודם); ורק לאחר מכן — „ויקרא אל
משה“; ולבסוף — „ויבא משה בתוך הענן“.

מדוע מופיע הפסוק „ומראה כבוד ה' כאש אוכלת“ לאחר
„ויקרא אל משה“ ולפני „ויבא משה בתוך הענן“?

מכאן מוכיח רש"י שהפסוק „ומראה כבוד ה' כאש אוכלת“
הוא הקדמה ל„ויבא משה בתוך הענן“. כלומר: בהקדמה זו
רומזת לנו התורה שהענן שמה נכנס לתוכו נוצר מה„אש
אוכלת“ — מהעשן.

לכן מפרש רש"י שהענן שבפסוקנו, השונה מענן רגיל, „כמין

עשן הוא“.

ומאחר שטבע העשן להשחיר את כל מה שנמצא בתוכו — כיצד יתכן שמשה, בבואו אל ה' לקבל את התורה, יהיו פניו מושחרות ובגדיו מלוכלכים (והרי „רוחץ אדם פניו ידיו ורגליו בכל יום בשביל קונו" — שבת נ) ? לכן מוכרח רש"י להוסיף: „ועשה לו הקב"ה שביל בתוכו".

(לקוטי שיחות)

התורה

ויהי משה בהר ארבעים יום וארבעים לילה (כד, יח)

אמרו רז"ל (עבודה זרה ה) „לא קאים איניש אדעתיה דרביה עד ארבעין שנין" (= אין אדם עומד על דעתו של רבו עד 40 שנה). יום שלמעלה חשוב אצלנו כשנה, ועל כן היה משה בהר ארבעים יום דוקא, כדי שיהיה „קאים" על התורה ויקבל אותה בקבלה אמתית.

(אור התורה)